

Beretning fra Offererstatningsnævnet 2020

Indledning

Hermed foreligger årsberetning for 2020 for Det Grønlandske Nævn Vedrørende Erstatning Til Ofre For Forbrydelser (Erstatningsnævnet).

Erstatningsnævnet arbejder på at forkorte nævnets sagsbehandlingstider. Det er dog vanskeligt at holde sagsproduktionen på et stabilt højt niveau, fordi de juridiske ressourcer i nævnets sekretariat er varierende, hvilket hænger sammen, at alle jurister, der er tilknyttet Erstatningsnævnet, udfører arbejdet som bierhverv. På trods af udfordringerne er det lykkedes at nedbringe sagsbunken i 2020, hvor nævnet har behandlet 73 flere sager end der er modtaget.

Rådet for Grønlands Retsvæsen har i 2018 og 2019 blandt andet haft fokus på bedre vejledning om offererstatning. Der er herefter iværksat flere initiativer hos Justitsministeriet og Grønlands Politi. Erstatningsnævnet har blandt andet bidraget med et nyt ansøgningsskema, som vi håber vil give ansøgere bedre vejledning om deres muligheder.

Desværre er der i begyndelsen af 2021 sket et alvorligt nedbrud i det journalsystem, der hidtil har været anvendt i Erstatningsnævnet. Vi kan ikke udtrække pålidelige data fra systemet, så alle dataudtræk skal ske manuelt fra de enkelte sager. Da det indebærer et uforholdsmæssigt stort tidsforbrug manuelt at trække data fra de fysiske sager, vil årsberetningen for 2020 ikke indeholde statistikdata i samme omfang som tidligere.

Vi er overgået til et nyt journalsystem, og i årsberetningen for 2021 kan vi igen give statiske oplysninger om erstatningernes fordeling på forbrydelsernes art, erstatningens størrelse m.v.

Talmæssige oplysninger

I 2020 modtog nævnet 246 sager, hvilket er 13 færre sager end i 2019.

Der har i 2020 været afholdt 11 møder. På møderne er der blevet behandlet 319 sager. 8 sager blev udsat på indhentelse af udtalelse fra Center for Arbejdsskader. 6 sager er udsat af andre grunde.

Der er i 2020 udbetalt 1.544.957,66 kr. i erstatning.

Lovgrundlaget og nævnets sammensætning

Erstatningsnævnet træffer afgørelser i sager, hvor der er søgt om erstatning efter offererstatningsloven, som er sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 472 af 25. september 1984 med senere ændringer.

Erstatningsnævnet har haft følgende sammensætning i 2020:

Landsdommer Kirsten Thomassen (formand)

Steen Lynge (medlem indtil udgangen af maj 2020, udpeget af Inatsisartut)

Kirsten Ulriksen (medlem indstillet af Naalakkersuisut)

Kent Fridberg (indtil den 31. oktober 2020 stedfortræder for Steen Lynge, herefter medlem, indstillet af Inatsisartut)

Karen Kiær Jakobsen har været stedfortræder for Kirsten Ulriksen.

Sekretariatet og sekretariatets arbejde

Sekretariatsfunktionen varetages hovedsagelig af sekretærer, der arbejder ved Grønlands Landsret samt af jurister, der er ansat ved Grønlands Domstole.

Erstatningsnævnets sekretariat sørger for sagernes forberedelse, herunder udarbejdelse af et resumé af sagen og en indstilling til nævnet med et udkast til sagens afgørelse. Sagerne forelægges nævnet enten ved skriftlig cirkulation eller på et nævnsmøde, der holdes ca. hver anden måned. I henhold til forretningsordenen kan visse sagstyper afgøres af formanden alene uden forelæggelse for nævnet.

Hvilke erstatningskrav kan nævnet behandle?

Erstatningsnævnet afgør, om Staten skal betale erstatning for personskade som følge af overtrædelser af kriminalloven og overtrædelser af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

Nævnet kan endvidere bestemme, at Staten skal dække erstatningskrav for visse afgrænsede personlige ejendele, der er blevet skadet, samt for mindre kontantbeløb, som mistes i forbindelse med personskade opstået ved en overtrædelse af kriminalloven.

Nævnet betaler ikke i øvrigt erstatning for tingsskade, medmindre kriminallovsovertrædelsen er begået af en person, der er omfattet af den personkreds, der er nævnt i offererstatningslovens § 3, som hovedsageligt omfatter personer, der er anbragt i institutioner under Selvstyret.

Nævnet kan ikke imødekomme ansøgninger om erstatning for

- færdselsforseelser, overtrædelse af ordensbekendtgørelsen eller andre lovovertrædelser, der ikke er omfattet af kriminalloven.
- krav, der betales af skadevolderen eller arbejdsskadesikringen
- helbredelsesudgifter og udgifter som følge af beskadiget beklædning, hvis disse udgifter dækkes af ansøgerens forsikringsselskab eller andre

I øvrigt tilkender nævnet erstatning efter dansk rets almindelige regler. Det betyder blandt andet, at erstatningen udmåles efter reglerne i erstatningsansvarsloven (EAL), og at nævnet har mulighed for at nedsætte erstatningen eller helt lade den bortfalde, hvis ansøgeren har udvist egen skyld, der berettiger til det.

De enkelte relevante poster i en erstatningssag ved nævnet er:

- Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste (EAL § 2)
- Godtgørelse for svie og smerte (EAL § 3)
- Godtgørelse for varigt mén (EAL § 4)
- Erstatning for tab af erhvervsevne (EAL § 5 til 9)
- Erstatning for tab af forsørger (EAL § 12)
- Erstatning for tab af ægtefælle eller samlever (EAL § 13)
- Erstatning for tab af forsørger til børn (EAL § 14)
- Overgangsbetrag til ægtefælle eller samlever (EAL § 14 a)
- Godtgørelse for tort (EAL § 26)
- Godtgørelse til efterladte (EAL § 26 a)
- Erstatning for tingsskade.

Erstatnings- og godtgørelsesbeløb reguleres af Justitsministeriet i bekendtgørelser, der udstedes en gang om året. Når Erstatningsnævnet skal tage stilling til en ansøgning om godtgørelse for varigt mén eller om erstatning for tab af erhvervsevne, indhenter Erstatningsnævnet som udgangspunkt en udtalelse fra Center for Arbejdsskader, som vurderer méngraden og erhvervsevnetabsprocenten. I visse ukomplicerede sager vurderer nævnet dog selv méngraden ud fra den almindelige mén tabel.

Ved fastsættelse af godtgørelse for tort, hvor forbrydelsen er begået efter den 1. april 2018 vurderer Erstatningsnævnet de enkelte sager ud fra disse retningslinjer:

- Kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1 og nr. 3 (voldtægt) udløser en godtgørelse på 100.000 kr. I særligt grove tilfælde kan beløbet stige til 133.000 kr.

- Kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, jf. § 12 (forsøg på voldtægt) udløser en godtgørelse på mellem 40-50.000 kr. Forsøg på incest med mindreårige udløser en godtgørelse på minimum 26.000 kr.

I særligt grove tilfælde af mangeårigt seksuelt misbrug af børn, og hvor der er et tillidsforhold mellem gerningsmanden og barnet, er der fastsat et minimumsbeløb på 150.000 kr.

- Kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 2 (tilsnigelse til samleje) fastsættes til mellem 40.000 og 50.000 kr.
 - Ved andet seksuelt forhold fastsættes godtgørelsen til 30.000-40.000 kr.
- Kriminallovens § 84 (blufærdighedskrænkelser) udløser en godtgørelse på mellem 5.000 og 15.000 kr.
- Kriminallovens § 79 (seksuelt forhold med barn under 15 år) udløser ved samleje en godtgørelse på 20.000-25.000 kr.
 - Ved andet seksuelt forhold, mindst 10-15.000 kr.

Hvis der har været tale om et kærestelignende forhold kan godtgørelsen helt bortfalde.

Krænkelsegodtgørelse ved særlig grov vold, frihedsberøvelse eller drabsforsøg ligger omkring 10.000 kr.

Kirsten Thomassen
Nævnnsformand